

Kohtuasi C-477/19

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

21. juuni 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Verwaltungsgericht Wien (Viini halduskohus, Austria)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

12. juuni 2019

Kaebaja:

IE

Vastustaja:

Magistrat der Stadt Wien

Põhikohtuasja ese

Ehitusprojekt – Looduskaitse – Paljunemis- ja puhkepaigad – Sekkumine, kahjustamine või hävitamine

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Direktiivi 92/43/EMÜ (elupaikade direktiiv) tõlgendamine, ELTL artikkel 267

Eelotsuse küsimused

1. Kas mõistet „puhkepaik“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punktis b¹ tuleb tõlgendada nii, et sellega on hõlmatud ka vahepeal maha jäetud endised puhkepaigad?

Kui vastus sellele küsimusele on jaatav:

¹ Siin ja edaspidi on silmas peetud artikli 12 lõike 2 punkti d. [*Tõlk. märkus*].

Kas kõik vahepeal maha jäetud endised puhkepaigad tuleb liigitada „puhkepaigaks“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b tähenduses?

Kui vastus sellele küsimusele on eitav:

Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas vahepeal maha jäetud endine puhkepaik tuleb liigitada „puhkepaigaks“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b tähenduses?

2. Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas teatav tegu või tegemata jätmine kujutab endast sekkumist „puhkepaika“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b tähenduses?
3. Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas teatav tegu või tegemata jätmine kujutab endast sedavõrd rasket sekkumist „puhkepaika“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b tähenduses, et lähtuda tuleb selle „elupaiga“ „kahjustamisest“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b tähenduses?
4. Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas teatav tegu või tegemata jätmine kujutab endast sedavõrd rasket sekkumist „puhkepaika“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b tähenduses, et lähtuda tuleb selle „elupaiga“ „hävitamisest“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b tähenduses?
5. Kas mõistet „paljunemispaike“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punktis b tuleb tõlgendada nii, et selle all mõeldakse esiteks vaid täpselt piiritletud kohta, kus korrapäraselt toimuvad paaritumistoimingud selle sõna kitsamas tähenduses või paljunemisega vahetult seotud väikse ulatusega territooriumil toimuvad tegevused (näiteks kudumine), või hõlmab „paljunemispaike“ lisaks kõiki täpselt piiritletavaid paiku, mis on poegade arenguks tingimata vajalikud, näiteks munemispaiad või vastse- või röövikustaadiumis vajalikud taimeosad?

Kui vastus sellele küsimusele on eitav:

Mida hõlmab mõiste „paljunemispaike“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b tähenduses ja kuidas tuleb „paljunemispaike“ teistest paikadest territoriaalselt piiritleda?

6. Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas teatav tegu või tegemata jätmine kujutab endast sekkumist „paljunemispaike“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b tähenduses?
7. Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas teatav tegu või tegemata jätmine kujutab endast sedavõrd rasket sekkumist „paljunemispaike“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b

tähenduses, et lähtuda tuleb selle „paljunemispaiaga“ „kahjustamisest“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b tähenduses?

8. Milliste kriteeriumide alusel tuleb kindlaks teha, kas teatav tegu või tegemata jätmine kujutab endast sedavõrd rasket sekkumist „paljunemispaiaga“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b tähenduses, et lähtuda tuleb selle „paljunemispaiaga“ „hävitamisest“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b tähenduses?

Viidatud liidu õigusnormid

Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT 1992, L 206, lk 7; ELT eriväljaanne 15/02, lk 102) (edaspidi „elupaikade direktiiv“) artiklid 2, 12, 16 ja 23 ning IV lisa

Viidatud riigisisised õigusnormid

Viini looduskaitseaduse (Wiener Naturschutzgesetz) §-d 4, 5, 7, 9, 10 ja 49 ning lisa

Asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 Verwaltungsgericht Wieni (Viini halduskohus) menetluses on haldusorgani rahatrahvi otsuse peale esitatud kaebus.
- 2 Kaebaja töötab kinnisvaraarendaja juures, st ettevõtja juures, kellelt kolmandad isikud tellisid ehitusprojekti jaoks planeerimis- ja ehitustööde korraldamise. Tulenevalt eriomasest juhtivast ametikohast kõnealuse ettevõtja juures omistatakse kaebajale väärtedena Viini looduskaitseaduse (Wiener Naturschutzgesetz) võimalikud rikkumised, mille on toime pannud ettevõtja, juhul kui ta ei suuda tõendada, et ta on võtnud rikkumiste ärahoidmiseks kõik meetmed.
- 3 Kaebajat süüdistatakse Euroopa hamstri puhke- ja/või paljunemispaiaga hävitamises ja/või kahjustamises ja seega Viini looduskaitseaduse (Wiener Naturschutzgesetz) § 10 lõike 3 punkti 4 rikkumises. Viidatud sättega võeti üle elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punkt d. Viini looduskaitseaduses (Wiener Naturschutzgesetz) sisalduvatel mõistetel „puhkepaik“, „paljunemispaiak“, „kahjustamine“ ja „hävitamine“ on seega sama tähendus nagu elupaikade direktiivi asjaomastel mõistetel. Põhikohtuasjas lahendini jõudmiseks on seega vaja esmalt tõlgendada elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punktis d sisalduvaid kõnealuseid mõisteid.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 4 Väidetakse, et kaebaja vastutab selle eest, et kinnisvaraarendaja tellis ehitusettevõtjalt ehitustööd, mille tegemise käigus hävitati Euroopa hamstri puhke- ja/või paljunemispaiik või kahjustati seda, millega rikuti Viini looduskaitseaduse (Wiener Naturschutzgesetz) § 10 lõike 3 punktis 4 sätestatud keeldu.
- 5 Kaebaja eitab Euroopa hamstri puhke- ja/või paljunemispaiiga hävitamist või kahjustamist.

Eelotsusetaotluse põhjenduse lühikokkuvõte

- 6 Selgitamist vajab, kuidas tuleb tõlgendada eelkõige mõisteid „puhkepaiik“, „paljunemispaiik“, „kahjustamine“ ja „hävitamine“ elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 1 punktis d.

Puhkepaiik

- 7 Puhkepaiigaks loetakse käesoleval juhul hamstri urg. Küsitav on, kas hävitamise või kahjustamise hetkel peab olema puhkepaiik sellena aktiivselt kasutusel või on piisav, et mahajäetud puhkepaiik võetakse suure tõenäosusega uuesti kasutusele.
- 8 Puhkepaiiga mõistet tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul tõlgendada sedavõrd laialt, et puhkepaiigaks elupaikade direktiivi artikli 12 lõike 2 punkti b tähenduses tuleb liigitada ka kõik mahajäetud puhkepaiigad (ja seda olenemata uuesti kasutusele võtmise tõenäosusest). Sellega soovitakse saavutada seda, et pädev asutus asuks enne puhkepaiiga hävitamist tegutsema.

Paljunemispaiik

- 9 Küsitav on, kas kõnealune mõiste hõlmab vaid konkreetse paljunemistoimingu paika või kuuluvad selle mõiste alla – nagu leiab Euroopa Komisjon – ka paaritumise ja poegimise paigad ning ka paljunemispaiigad, mis ei ole kasutusel. Paaritumispaiga puhul on omakorda ebaselge, kas see hõlmab ka paaritumisele eelneva eelmängu paika.
- 10 Eelotsusetaotluse esitanud kohus ei nõustu laia tõlgendusega, mille on kõnealusele mõistele andnud komisjon, kuna see tooks kaasa liiga suure tegevuspiirangu. Seega tuleb paljunemispaiiga all mõista üksnes territoriaalselt piiritletud paika, mis on seotud vaid paljunemistoiminguga selle sõna kitsamas tähenduses või lisaks hõlmab ka poegade arenguks otseselt vajalikke paiku.

Kahjustamine

- 11 Küsitav on muu hulgas, kuidas tõmmata piiri sekkumise ja kahjustamise vahele. Selgeks tuleb teha, millal muutub sekkumine sedavõrd raskeks, et tegemist on kahjustamisega. Selgitamist vajab ka see, kas kahjustamise või hävitamise koosseisutunnusele vastab juba tegemata jätmine.
- 12 Tuginedes elupaikade direktiivi artiklis 2 sätestatud eesmärgile, leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et puhke- või paljunemispaiaga kahjustamisest tuleb lähtuda siis, kui asjaomase teo või tegemata jätmisega rikutakse ranget kaitset vajavate loomaliikide „säilitamise ja taastamise“ eesmärki – konkreetsel juhul seega kõnealust puhke- või paljunemispaiaka kasutavate (kasutada võivate) loomade säilimise eesmärki – väga olulisel määral.
- 13 Järelikult tuleb puhkepaiga kahjustamiseks pidada iga tegu või tegemata jätmist, millega ohustatakse kaitstud liiki kuuluva looma edasist elu või lühendatakse märkimisväärselt sellise looma eluiga.
- 14 Paljunemispaiaga kahjustamiseks tuleb seega pidada iga tegu või tegemata jätmist, millega kaitstud liiki kuuluva looma paljunemist tõendatavalt olulisel määral pärsitakse.

Hävitamine

- 15 Selgitamist vajab eelkõige, kuidas tõmmata piiri kahjustamise ja hävitamise vahele.
- 16 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul tuleb puhke- või paljunemispaiaga hävitamisest lähtuda siis, kui teo või tegemata jätmise tagajärjel puhke- või paljunemispaiaka edaspidi enam sellena ei kasutata (ei saa sellena kasutada).